Mis Dr. Arthur Lutze wiina üle räägib.

Kuulus arst Dr. Arthur Lutze ütleb nenda: Wiin ehk naps, kui kõik waimustawad joogid, nagu Rum, Grog, Punsh, Likõõr ja muud palawust sigitawad joogid, ei ole mitte ükši haigetele kõwaste keelatud, et nende läbi arstirohud mõjutaks saawad, waid ka terwetele kahjulikud, et nemad elu ja terwist rikuwad. Uuemal ajal on leitud, et kõigil põletatud jookidel üks hästi peenike alkoholi-kihwt sees on, mis küll mitte jalapealt ei surma, aga ometi pikamisi ja arusaamata terwist kurnab ja elujõuudu wähändab. Sarnasel teel lõpeb joodiku elu Delirium tremens'i ehk joodiku hullustuse läbi, kui koguni sisikonna põlemine maad ei leia. Sisikonna põlemise juures on palju õpetatud mehi kahtlenud; siiski mitmed ustawad tunnistajad, kes silmaga on näinud, tõendawad seda, ja würst E. Gagarin Odessast kinnitab, et ta mitmed niisuguséd põlemised on näinud. Niisuguste joodikutel saab aegamõõda terwe kehajagu ja isegi kondiüdi alkoholi-kihwtist läbitungitud ja kui see nii kõrge järjele ulatab, et põletik sisse lõõb, siis saab kõik ärarikutud.

Isegi parajad wiinajoojad ei ole mitte nii ilma kahjuta, nagu paraku mõned teaduseta inimesed usuwad, ja teda „kinnituseks" raske töö juure pruugiwad. Põletatud wiin ei kinnita iialgi. Ta äritab paljalt üles. Aga see wastu on lihasupp ja liha kinnituseks, mis ka mõnigi waene mees enam maitseda wõiks, kui ta raha, mis ta kahjuliku wiina eest wälja annab, ükši selle tarwis pruugiks.

Kõik õpetatud mehed peaksid seda oma waesema teaduseta kaaswendadele ettepanema, kes, kui naad seda teaksid, üsna kergeste arusaada wõiksid, kui liht ja siiski wäga täht-jas see asi on.

Paneme enesele ühe joodiku pildi hinge ette; mitte ükši ihujõuud ei ole rikutud, waid ka, mis palju pahem on, waimujõuud. Kõik

PÃƒÂ¤rnu Eesti-rahva Kalender 1890, lk. 27